

TIIAME

Mavzu: O'zbekistonda ilm-fan.

O'zbekiston tarixi fani o'qituvchisi
Islamova S.

O'tilgan mavzuni takrorlash.

TIIAME

- Oliy ta'lidan keyingi ta'lim tizimining mustaqillik yillaridagi o'zgarishlari qanday bo'ldi?
- 2017-yil oliy ta'lim tizimida qanday o'zgarishlar sodir bo'ldi?

Mustaqillikning dastlabki yillarida ilm-fan

TIIAME

- Yuzaga kelgan yangi tarixiy shart-sharoit ilm-fan sohasini tub islohot qilishni taqozo etdi. Zero, dolzarb ilmiy-texnik muammolar hal qilinishi respublikaning rivojlanishini ta'minlar edi.
- Avvalo, Prezidentning 1992-yil martdagi farmoni bilan ilmiy kadrlar tayyorlanishini tashkil etuvchi vakolatli organ – Oliy attestatsiya komissiyasi (OAK) tashkil etildi.
- Prezidentning 1992-yil iyuldagи «Ilm-fanni davlat yo'li bilan qo'llab-quvvatlash va innovatsiya faoliyatini rivojlantirish to'g'risida»gi farmoni asosida respublika olimlari xorijiy mamlakatlarga tajriba oshirishga yuborilishi yo'lga qo'yildi. Ilmiy natijalarni ichki va tashqi bozorga olib chiqish bilan shug'ullanuvchi Respublika ilmiy ishlanmalarni innovatsiya tijorat markazi Fanlar akademiyasi tarkibida tashkil etildi.

TIIAME

Ilm-fan va ta'lif integratsiyasi.

- O'zbekiston fani va ta'lifi integ- ratsiyasini ta'minlash borasida ham qator ishlar amalga oshirilmoqda. Bu jarayon 2012-yilga qadar Fanlar akademiyasi tizimida ilmiy-o'quv markaz- lari tashkil etilishi orqali amalga oshirildi. Jumladan, 2011-yili Fanlar akademiyasining Fizika- texnika institutida «Qayta tiklanadigan energiya manbalari» ilmiy- o'quv markazi, 2012-yili Immunologiya institutida «Bio- tibbiyot» ilmiy-ta'lif innovatsion markazi ish boshladi.
- 2012-yildan esa, oliy ta'lif tizimida ilmiy sektor rivojini ta'minlash maqsadida Fanlar akademiyasning 5 ta ilmiy tadqiqot instituti, 4 ta min- taqaviy ilmiy markazlar ilmiy bo'linma tarzida qayta tashkil etilib, yo'nalishi va ixtisosliklariga ko'ra ular tegishli oliy ta'lif muassasalariga o'tkazildi.

TIIAME

Ilm-fandagi tub islohotlar

- 2016– 2017-yillar O’zbekiston ilm-fanida tom ma’noda tub islohotlar davri bo’ldi. O’zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 2016-yil 30-de- kabr kuni ilk bor mamlakatimizning yetakchi ilm-fan namoyandalari bilan uch rashdi. Uchrashuv natijalariga ko’ra, O’zbekistonda ilm-fanga e’tibor yanada kuchayishi belgilandi. Prezidentning 2017-yil 17-fevraldagi «Fanlar akademiyasi faoliyati, ilmiy- tadqiqot ishlarini tashkil etish, boshqarish va moliyalashtirishni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to’g’risida»gi qarori asosida 9 ta ilmiy- tadqiqot muassasasi Fanlar akademiyasi tarkibiga qaytarildi, qator ilmiy tashkilotlar qayta tashkil etildi, Fanlar akademiyasining fan yo’nalishlari bo’yicha 3 ta bo’limi va Navoiy bo’limi tashkil etildi, O’zbekistonning eng yangi tarixi bo’yicha Jamoatchilik kengashi faoliyati yo’lga qo’yildi.

- Fanlar akademiyasi haqiqiy a'zoligiga oxirgi saylovlar 1995-yilda o'tkazilgan edi. O'tgan yillar mobaynida akademiklarning soni ikki martadan ko'proqqa qisqardi va 2017-yilga kelib akademianing atigi 63 nafar haqiqiy a'zosi qolgan edi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 29-dekabrdagi «O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining haqiqiy a'zolarini tasdiqlash to'g'risida»gi tarixiy farmoni bilan 22 yillik uzoq tanaffusdan so'ng Fanlar akademiyasining 32 nafar yangi haqiqiy a'zolari tasdiqlandi.
- Bugungi kunda ilmiy tadqiqot bilan shug'ullanuvchi 400 ta muassasa ro'yxatga olingan bo'lib, fan sohasida 36 ming mutaxassis, jumladan, 2 mingdan ortiq fan doktori va 9 mingdan ortiq fan nomzodi faoliyat olib bormoqda.

TIAAME

Atamalar izohi!

TIIAME

- **Innovatsiya** – (ingl.— kiritilgan yangilik, ixtiro) Ilg‘or texnologiya, boshqarish va boshqa sohalardagi yangiliklar va ularning turli sohalarda qo’llanishi.
- **Immunologiya** – (yun. — tushuncha, ta’limot) Organizmning kimyo-viy xususiyatlari, uning immuniteti haqidagi fan.
- **Integratsiya** – (lot. — tiklash, to’ldirish) Ayrim qismlarning, elementlarni qo’shib birlashtirishni ifodalovchi tushuncha. Fanlarning yaqinlashishi va o’zaro bog’lanish jarayoni

Savol va topshiriqlar:

TIIAME

- Mustaqillikning dastlabki yillarida tashkil etilgan Oliy attustatsiya komissiyasining vazifalari nimalardan iborat edi?
- Astronomiya sohasida qanday ilmiy yangiliklar amalga oshirildi?
- Fanlar akademiyasining faoliyati haqida nimalarni bilib oldingiz?
- Ilmiy daraja (fan nomzodi, fan doktori)ga ega bo'lishning bir bosqichli tizimidan ikki bosqichli tizimga o'tishga nimalar sabab bo'ldi?
- O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning ilmfanni rivojlantirish borasidagi tashabbuslari nimalarda namoyon bo'ldi?